

Bouwstenen voor een Gezond Overijse

Inleiding

'Ik droom dat mijn kleinkinderen mogen opgroeien in een samenleving die streeft naar een betere levenskwaliteit. In een stad die zorg draagt voor zijn inwoners. In een dorp waar het aangenaam wonen is. In een buurt waar mensen tijd hebben voor elkaar.'
Mieke grootouder.

Waar moet een gemeente op inzetten om de droom van Mieke waar te maken? Welke gezondheidsthema's moeten voorrang krijgen? Het antwoord op die vragen vind je in deze bundel.

Wat voorafging

Vorig jaar verspreidde CM Gezondheidsfonds in alle Vlaamse en Brusselse gemeenten de vragenlijst 'Bouwstenen voor jouw Gezonde Buurt'. Het doel? De temperatuur meten op het vlak van gezondheid en levenskwaliteit. Inwoners werd onder andere gevraagd of hun gemeente genoeg klimaatvriendelijke initiatieven neemt en of er voldoende huisartsen zijn.

Dit voorjaar verzamelden we de antwoorden in een rapport per gemeente en voegden daar relevant cijfermateriaal aan toe om alles in perspectief te zetten. Met dit rapport trokken onze netwerkcoördinatoren naar lokale organisaties, verenigingen, adviesraden, vrijwilligers en burgers. Hoe kijken zij naar de resultaten? Zijn ze herkenbaar? Wat zien zij als prioriteit? Wat kan er veranderen? En wie kan daar een rol in spelen?

Op basis van alle gesprekken groeide per gemeente een lijst met prioritaire gezondheidsthema's. In deze bundel vind je de lijst voor jouw gemeente.

Tijd voor het echte werk

Nu alles op papier staat, is het tijd om van de droom van Mieke werkelijkheid te maken. Daarom zoeken wij lokale besturen, burgers, verenigingen en organisaties die samen met ons hun schouders onder deze lijst willen zetten. Die mee willen bouwen aan meer levenskwaliteit voor iedereen. Laten we de komende zes jaar de krachten bundelen en werken aan gezonde inwoners in gezonde buurten.

Doe jij mee?

Bouwsteen Waardig werk

In 2030 moet het aantal mensen die langer dan een maand arbeidsongeschikt zijn, stabiliseren om vervolgens af te nemen. Dat kan alleen door de oorzaken van arbeidsongeschiktheid aan te pakken en te voorkomen dat mensen langdurig ziek worden.

Doelstelling

In kaart brengen en detecteren van organisaties, ondersteunde diensten, buurtinitiatieven, e.a. die ondersteuning kunnen bieden aan 'de sandwich generatie' met oog op een netwerkuitbreiding.

Aanbeveling

De sandwichgeneratie: dat zijn vrouwen of mannen die op hetzelfde moment in hun leven voor een jongere én een oudere generatie zorgen, en die zorgtaken combineren met een betaalde baan. Ze zijn met steeds meer, die 'sandwiches'. We werken namelijk steeds langer en er wordt steeds meer beroep gedaan op familieleden om de zorg voor de oudere generatie op te nemen. Het is een heel diverse groep, die sandwichgeneratie, met zowel twintigers als zeventigers in de rangen. Maar de grootste groep is tussen 45 en 65 jaar. Zowel maatschappelijk als economisch én sociaal is dit een zeer belangrijke groep, waar we ook steeds meer uitval zien. Door hen maximaal te ondersteunen in het zoeken naar evenwicht, proberen we de druk op de sandwichgeneratie te verminderen.

- We organiseren een praatcafé Sandwichgeneratie ter ondersteuning van deze mantelzorgers en doen dit in samenspraak met de mantelzorgverenigingen. In eerste instantie is Samana hierin partner en expert en gaan we graag samen aan de slag om lokaal mensen samen te brengen.
- Centraliseer de info van beschikbare zorgverleners in Zaventem (brochure, digitaal, wijkwerkers) en stimuleer het gebruik ervan. Vanuit mijn positie als netwerkcoördinator kan ik mijn netwerk (vzw's, buurtinitiatieven, lokale besturen) gerust aanspreken, om deze mee in kaart te brengen.
- Creëer zorgzame buurten met het middenveld. Door in dialoog te gaan met lokale welzijnspartners, verenigingen en buurtwerkingen kunnen lokale besturen onderzoeken hoe ze ruimte kunnen creëren voor nieuwe initiatieven. Gezonde Buurt wil, samen met andere partners, nadenken hoe we samen een bijdrage kunnen leveren hieraan.
- Gezonde buurt wil, samen met andere partners, burgers samenbrengen en ondersteunen, dialoog mogelijk maken en verbinding stimuleren.

Bouwsteen Zorg

Gezondheid realiseren zal ook nog sterker op lokaal niveau gebeuren. Gezondheidspromotie is niet alleen een opdracht van zorgverleners van de eerste lijn, maar ook van werkgevers, scholen, mutualiteiten, verenigingen, ... Allen kunnen zij bijdragen tot een gezonde levensstijl. Buurten moeten zo worden ingericht dat ze sociale verbinding en zorg voor elkaar stimuleren. Als iemand zorg nodig heeft, dan werken alle zorgverleners samen op basis van een gedeeld elektronisch dossier. Mensen dragen zorg voor elkaar in de buurt waar ze wonen.

Doelstelling

Cliënten/patiënten ervaren een naadloze, geïntegreerde zorg wanneer ze met gezondheids- en welzijnsproblemen geconfronteerd worden.

Aanbeveling

Geïntegreerde zorg is een benadering voor patiënten die baat hebben bij de hulp van verschillende zorg- en hulpverleners. De patiënt staat centraal en heeft de mogelijkheid om de controle zelf in handen te nemen.

Elke actor die betrokken is bij de zorg voor een patiënt werkt samen met de andere actoren rond deze patiënt binnen een multidisciplinair team.

Een interfederaal plan zal de drijvende kracht zijn achter deze transitie naar een duurzaam en beter gecoördineerd geïntegreerd zorgbeleid in België

Het plan moet de motor worden van een transitie die zowel door de diverse bevoegde overheden als het brede zorg- en welzijnslandschap breed gedragen wordt.

Op 8 november 2023 zette de ondertekening van een protocolakkoord tussen de federale en de regio's het licht op groen voor dit Interfederaal plan Geïntegreerde Zorg. Dit plan zal uitgevoerd worden op niveau van Eerstelijnszones en alle actoren die hiertoe behoren. We zetten er mee onze schouders onder om te zorgen dat de pijlers van het plan mee geïntegreerd worden in de beleidsplannen van de eerstelijnszone. Daarna volgt de vertaalslag naar een actieplan. Ook hier willen we vanuit onze brede burgercontacten concrete input geven om aan de slag te gaan.

Bouwsteen CM als partner

Gezondheid en levenskwaliteit is een zorg voor alle betrokken spelers in het gezondheidslandschap. Door hun expertise in sociale beweging, als sociaal verzekeraar, als sociaal ondernemer en als gezondheidsbegeleider zijn de gezondheidsfondsen een belangrijke partner.

Doelstelling

Aandacht besteden aan gezondheidspreventie in Overijse, inwoners motiveren om eigen gezondheid in handen te nemen wanneer het nog kan. Nieuwe initiatieven uitwerken op vlak van gezondheid, zorg en welzijn.

Aanbeveling

Als gezondheidsfonds spelen we een cruciale rol in de gezondheidszorg en hebben we een verantwoordelijkheid om preventie te bevorderen door onder meer te sensibiliseren en te informeren rond gezondheidsbevorderende activiteiten.

In samenwerking met de LOGO's promoten we initiatieven zoals vb. Beweging op Verwijzing en het HALT2Diabetes traject waarbij we onze leden aanmoedigen hieraan deel te nemen, maar niet enkel onze leden. Hiervoor gebruiken we onze lokale werkingen om deze trajecten wijd te verspreiden. Via preventie en gezondheidseducatie (Gezonde buurt werking, CM-Gezondheidsacademie en de gezondheidsconsulent) zetten we in op gezonde gedragingen waardoor het risico op chronische aandoeningen vermindert.

Betrek de gezondheidsfondsen voluit in het lokale gezondheidsbeleid. Op basis van de gezondheidsdata waarover ze beschikken, hun expertise en fijnmazige netwerk kunnen gezondheidsfondsen een belangrijke rol spelen in het lokale populatiemanagement en de link maken naar de op hogere bevoegdheidsniveaus afgesproken gezondheidsdoelstellingen.

CM als gezondheidspartner... Onze werking binnen de dienst Gezondheid en participatie is gebaseerd op de 6 gezondheidsthema's (mentaal welbevinden, kwaliteit van leven, dagelijks functioneren, lichaamsfuncties, zingeving en meedoen) van het spinnenweb van positieve gezondheid – ontworpen door Machteld Huber. We willen hier als gezondheidsfonds graag samen met lokale besturen, inwoners en organisaties onze schouders onder zetten. Werken aan een gezonde buurt doen we samen.

Activerende conclusie

Inwoner, vrijwilliger, organisatie of lokaal bestuur: we delen dezelfde droom. Gezondheid, wensen we elkaar als we het glas heffen, of bij tegenslag hoor je de opbeurende woorden 'als we maar gezond zijn'. Gezonde inwoners in een gezonde buurt, daar willen we samen onze schouders onder zetten. Het hoeft geen verre droom te zijn: als we de krachten bundelen, komt die gezonde buurt dichterbij.

Vrijwilliger

Goesting om je energie in te zetten voor een gezonde buurt? Dan vind je in deze aanbevelingen handvatten om aan de slag te gaan. Je ontdekt waar jouw buurtbewoners van wakker liggen en waar ze graag een oplossing voor willen. Want een gezonde buurt, daar zorgen we zelf voor. En jouw bijdrage is daarbij cruciaal. Gelukkig hoef je dat niet alleen te doen en vind je zeker partners die met jou de gezondheidsnoden willen aanpakken.

Lokaal bestuur

Uiteraard staat gezondheid hoog op het prioriteitenlijstje van jouw lokaal bestuur. Het bestuur neemt al initiatief om voor de inwoners de gezondheid te bevorderen en steunt lokale activiteiten. Welke prioriteiten geven de inwoners zelf voor een gezonde buurt en hoe willen ze dit realiseren? Dat lees je in deze aanbevelingen. En je ontdekt met welke partners je hiervoor kan samenwerken. Want werken aan gezondheid, dat is een gedeelde verantwoordelijkheid.

Organisatie of vzw

Jouw organisatie of vereniging zet zich vandaag al in voor een gezondere samenleving. Maar weet je wat er echt leeft bij de inwoners van jouw buurt? Ontdek in dit overzicht wat zij belangrijk vinden voor een gezonde leefomgeving en welke gezondheidsnoden ze hebben. Je leest hier ook hoe je concreet aan de slag kan. We zijn ervan overtuigd dat jouw organisatie of vereniging de talenten en de daadkracht heeft om mee te bouwen aan een gezonde buurt.

Zin om mee de handen uit de mouwen te steken? Liesbeth Kubben gaat graag met jou op zoek hoe jij jouw talenten en goesting kan inzetten. Want elk engagement telt!

Liesbeth Kubben
liesbeth.kubben@cm.be

www.gezondebuurt.be